

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. szeptember 8.

204 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábon petit sorja 40 fillér.

Az új népiskolai törvény.

Egy jó törvény lép most életbe. A ország tanfelügyelői már utasították az elemi iskolák igazgatóit, hogy szeptember elsejétől kezdve, tehát az új tanév megnyitásával tandíjat ne szedjenek. Ez az intézkedés az új népiskolai törvénynek, az 1908. évi LXXI. törvénycikknek áldása, mely az elemi oktatást az állami községi és felekezeti iskolákban egyformán ingyenessé tette, s amelynek rendelkezéseit most ország-szerte végrehajtják.

A tandíjfizetés megszüntetésével egy nagy, szinte nemzeti jelentőségű kulturális és szociális gondolat jutott érvényesüléshez a magyar népoktatásban.

A kulura demokratizálódása, amit napjainkban annyit emlegetnek, a reform következtében egy nagy lépéssel ér majd közelebb célhoz, az általános népműveltség megteremtéséhez.

Hogy a politikai és közgazdasági haladás szempontjából mit jelent a legszélesebb néprétegek iskolázottsága, főlegesen volna feszegetni. De hogy mit jelent társadalom-erkölcsi szempontból, arra megdöbbentő adatokat találunk abban a bűnügyi statisztikában, melyet épen a napokban adott ki az országos statisztikai hivatal. Ennek a könyvnek egyik legérdekesebb fejezete arra mutat rá, hogy a bűncselekmények száma a legszorosabb összefüggésben van az egyes vidékek lakosságának műveltségi viszonyaival. Ahol intenzívebb a kulura, ahol több az iskola, ott kevesebb a

„A Tengerpart“ tárcája.

Hajópusztulások okai.

Az utolsó időben oly sokat foglalkoztatták a közvéleményt azok a rettenetes hajó-katasztrófák, melyekben annyi rengeteg utas és tengerész, annyi családapa és családfentartó veszítette életét, gyászba borítva ezer és ezer családot. A magyar közönség e rettenetes katasztrófák csak egy kis töredékének jön tudomására. Nem tud a közvélemény arról a sok hajópusztulásról, melyek jóformán naponta előfordulnak és a Londonban székelő „Llad's“ általános hajóklasszifikáló társulat hirdető tábláján olvashatók.

Elmegy egy gőzhajó utasokkal vagy anélkül pld. Amerikába, elveszti az uton a csavarját és így megfosztva hajtóerejétől, barangol a nagy Océánon, szélről, áramlattól ide-oda hajtván, vagy találkozik véletlen egy arra vetődő hajóval és akkor meg van mentve, vagy nem találkozik és akkor rövidesen elpusztul. Csak hónapok múlva lesz a hajó „elveszettnek“ kijelentve. Egy másik gőzhajót érheti az uton pld. tüzbaleset, mégé a hajó; vagy pedig fölrobban helytelen kezelés miatt egy kazánja; vagy pedig fölrobban rakomá-

bűncselekmény is. Az ország elhagyott, kulturálan vidékein pedig rettenetes bujasággal virágzik a kriminalitás minden fajtája.

A bűnügyi statisztikára való hivatkozással csak épen azt akajuk jelezni, hogy nem kell messzire menni az ingyenes népoktatás jelentőségének bizonyítékaiért. Ez küőben is csak egyik erkölcsi vonatkozású oldala a dolognak. Az ingyenességben mindenekelőtt azt a gondolatot kell értékelnünk, mely az állampolgárok számára vagyoni, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül közössé teszi az elemi műveltség értékeit s hozzáférhetővé teszi azoknak is, akiket eddig szegénységük, vagyoni tehetetlenségük zárt el az értékektől.

Magyarországon eddig ezren és ezren nem jártak iskolába, nem tanultak meg írni-olvasni, csak azért, mert nem volt módjuk a tandíjfizetésre s így a nemzet szellemi tőkéjének nagyrésze műveletlenül, partagon kallódott el. Ha elgondoljuk, hogy ezer és ezer talentum sötétségben maradt, csirájában veszett el, mert nem érintette az iskola a maga virázsvesszejével, nem oltotta be a betüvetés csodaszerével, ha tudjuk, hogy az eddigi rend a maga tak-saival és terheivel egyenlőtlen versenyföltételek elé állította a szegényebbeket és a tehetősebbeket, nem lehet eléggé örülnünk a törvénynek, mely ezeket az állapotokat legalább a művelődés első állomásain megszüntette.

Vannak, akik azt állítják, hogy a tehet-séget nem lehet véka alá rejteni, kövel se le-ryomtatni, mert a legmostohabb viszonyok közt is érvényesül. Ebben a vétekezésben sok igaz-

nyának egy része, pld. petroleum, dynamit, puskapor, benzin, kőszén stb.; vagy pedig reá megy a hajó egy tengeralatti aknára, mint pld. háborus időkben történik és így elsüllyed, vagy pedig nekimegy valamilyen a víz színén uszó, éjjel nem látható derelictnek (hajóroncs) és nagy léket kap; vagy nekimegy uszó jég-tábláknak és hegyeknek, melynek következménye rendszeren azonnali süllyedés, vagy valami természeti tűneménynek esik utjába (földrengés, tengerrengés) mindezek a balesetek rendszeren a hajó rögtöni pusztulását von-ják maguk után, eltűnnek hír nélkül az uta-sok és a személyzet.

Hónapok múlva jön csak a hozzátarto-zóknak tudomására az illetékes hatóságok bizonytalan hire, hogy „ismeretlen okokból X. Y. hajó elveszettnek nyilvánították“.

Megtörténik azonban az az eset, hogy a már „meghaltak“ tudott megjelenik, vala-milyen szerencsés uton megmenekülhetett és csak ilyen módon tudódik majd ki, a hajó eltűnésének az oka.

Zátonyra, sziklás vagy homokos talajra juthatott szép vagy nehéz időben, akkor még nincs elveszve se a hajó, se utasai és legény-sége. Vannak mentő- és vontatóhajók, melyek

ság van, de még nagyobb igazság az, hogy minden tehetségnek valami uton-módon rést kell kapnia előbb, ha csak egy kulcslyuk nagy-ságu is, akkor aztán csakugyan érvényesül. De ha a dadogást sem tudják elkezdni, akkor a Demosthenesekéül se lesz soha nemcsak szó-nok de értelmesen beszélő ember sem. Az új népiskolai törvény ezt az eddig hiányzó rést nyitja meg most millió és millió embernek. Egy ablakot nyit meg előttünk, mely kicsiny ugyan, de mégis oly nagy, hogy a világ minden világossága beáradhat rajta a sötétségben sinylődőköz. Ezért fogadjuk hálával és diadal-lal.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk legközelebbi száma kis-asszony napjának holnapi ünnepe miatt pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

— Vásár. Holnap csütörtökön, kis-asszonynapja alkalmából vásár lesz a Scogliet-tón. Eleinte úgy volt, hogy a városi tanács tekintettel a fenyegető koleraveszedelemre be fogja tiltani a vásár megtartását. A kolera azonban mindenütt csökkent s az egész ten-germellék veszedelemtől mentes s így a be-tiltás szüksége nem merült fel.

— Sorozások. Szeptember 12, 13 és 14-én lesznek Fiumében az idei általános soro-zások, mely alkalommal az 1889, 1888 és 1887 évben született hadkötelesek kerülnek állí-tás alá.

Hétfőn, 12-én reggel nyolc órától kezdő-

a technika minden vívmányával fel vannak szerelve és ezek segítségével levehetik a hajót a zátonyról és a sekély vízben elsüllyedt hajót buvárok segítségével felemelik és biztonságba helyezik.

Vannak mentőcsónakok, melyek a leg-nagyobb veszélyben megjelennek, vannak mentő-álmások, melyek rakétakészülékkel mentik meg a veszélyben forgó hajótöröttet. Persze megtörténik nem egyszer, hogy mi-előtt odaérhet a mentőhajó, elpusztul és ron-csokká törik a hajó, persze ilyenkor elveszett mindenki.

Összeütközhet, vagy a vezetőség hibájá-ból, vagy pedig a szerencsétlen körülmények következtében két hajó egymással és ilyenkor mindig az idő, a sérülés és a veszélyben nem forgó, tehát a szerencsésebb hajó mentőintéz-kedéseitől függ az esetleg süllyedő hajón lévő utasok és személyek megmentése.

Megtörténhet az az eset, hogy összeüt-közésnél az egyik hajó azon részen sérül meg, ahol a kazánok fekszenek, ilyenkor rendszeren kazánrobbanás történik, mely persze azonnali süllyedést jelent.

A gőzhajók elpusztulásainak legtöbbnyire zátonyrajutás, vagy összeütközés az oka.

dőleg az 1889. évben születettek jelennek meg a bizottság előtt.

Kedden, 13-án az 1888 és 1887. évben született ifjak kerülnek sor alá, míg szerdán 14-én a mindhárom korosztályba tartozó idegenekre kerül a sor.

— **Baleset.** Tegnap délután Pezzulich Paszkál tíz éves iztriai fiú, a via dei Gelsin játszódott. Játékközben azonban oly szerencsétlenül esett el, hogy fejét egy hegyes kőbe belévágta és ennek folytán meglehetősen súlyos sérülést szenvedett a homlokán. Mikor játszópajtásai látták, hogy Pezzulich vértől boríva, eszméletlenül terült el a földön, futásnak eredtek. Néhány járókelő bekötözte a szerencsétlen gyermek vérző homlokát s anyját is értesítették a balesetről. A közben odahívott mentők a megsebesült fiút beszállították a kórházba.

— **Féltékeny asszony.** A Via Fiumarán tegnap egy Pietraccini Mária nevű harminchárom éves asszony nagy esődületet okozott. Az asszony revolverrel felfegyverkezve egy leányra várokozott, aki áll tőlag férjének a kedvese s azzal fenyegetődött, hogy lelövi a leányt. Néhány asszony le akarta beszélni veszedelmes szándékáról, de látva, hogy ez nem sikerül, a közelben posztoló rendőrt hívták segítségül, aki a féltékeny asszonyt a rendőrségre kísérte. Itt elvették tőle a fegyvert s megígértették vele, hogy nem követ el merényletet, azután szabadon eresztették.

— **Oceánjárók füst és kémény nélkül.** Csak a napokban terjedt el katonai körökben az az érdekes hír, hogy az angol haditengerészetben oly hadihajók építését tervezik, melyek hajtóerejét explóziós-motorok fogják képezni. Most pedig kiderült, hogy Németországban már építés alatt is van egy oceánjáró hajó, melyet explóziós motorral fognak felszerelni.

A „Hamburg—Amerika-Line“ hajóstársaság építeti ezt a gőzöst, amely kilencezer tonna tartalommal fog bírni s személy- és teher szállításra lesz berendezve.

A hajóstársaság, amely ezt a kereskedelmi tengerészet terén korszakot alkotó tervet megvalósítja, azt állítja, hogy sikerült az új hajtóerő nehézségeit érintő összes problémákat leküzdeni.

A gép az ismert „súlyosolaj-motor“ rendszerrel bír és csakis a kőolaj finomítás után fenmaradt petroleum-nyaggal fogják fűteni. Sikerült továbbá elérni a motornak csaknem hangtalan működését s a kellemetlen füst és szag kiküszöbölését is.

A motorshajót két háromcilinderes explóziós-motorral szerelik fel, amelyek óránként tizenegy és tizenkét tengeri mérföld sebesség-

Vitorlás hajóknál azonban már nagyobb szerepet visz az idő, ezek legtöbbször a nyílt tengeren pusztulnak el, mert előszeretettel csak ott tartózkodnak és a szárazföldet, ha lehet, kikerülik.

A nagy viharok és orkánok őket rendszeresen tálják, természetes tulajdonságuk pedig az, hogy mindig jobb „tengertálló“ mint a gőzhajók.

Megtörténik velük, hogy tulságosan bátran vitorláznak és ennek könnyen felfordulás lehet a vége, megtörténhet velük, hogy ennek következtében árbócait elveszti és így irányíthatatlanná válva, a hullámok martalékává lesznek.

Megtörténhet velük, hogy a fedélzetére szakadó hullámok betörnek és megtöltik a hajóüreget vízzel. Ha nem sikerül bizonyos időben megakadályozni, akkor persze szintén elsüllyednek. Összeütközhetnek ők is, épp úgy mint a gőzhajók, mert kormányzótulajdonságaik nem olyan jók, mint az előbbieké.

Ki vannak a vitorláshajók is téve hasonlóképen, mint a gőzhajók, az elemi csapásoknak és hátrányuk az, hogy lassabbak és nincsenek annyi mindenféle modern eszközökkel ellátva, mint az előbbieké.

Elpusztulhatnak tehát a hajók, tűz, robbanás, összeütközés, zátonyrajutás által; széj-

gel hajtják a hajót. A motorok háromezer lóerőt fognak kifejteni. A társaság kijelentése szerint hosszú, éveken át tartó, állandó kísérletek előzték meg a döntő elhatározást. Különösen a kis gép alkalmazása által megtakarított nagy úr mikénti betöltése okozott nagy gondot.

A gőzös hordképessége tetemesen megnagyobbodik a kazánok, szénraktárak és a nagy gépház kiküszöbölésével s így a haszon is sokkal többre rug. Arra való tekintettel, hogy a petroleum maradék nagymérvű használata folytán az anyag megdrágul, a társaság egyezséget kötött a „Standard Oil Company“-nál, amely biztosította a szükséges anyagnak megállapított áron való szállítását.

Említésre méltó, hogy a petroleumgyártás évről-évre nagyobb arányokat ölt. Így 1909-ben csak tizenkilenc millió tonna ilyen anyagot készítettek, míg az idén a termelés bizonyosan el fogja érni a negyvenöt milliót.

— **A Danubius tőkeemelése.** A Danubius hajó és gépgyár Rt., mint már korábban említettük, főlemeli az alaptőkét, miután a Dreadnoughtok építése folytán fiúmei munkatelepeinek nagyszabású kiterjesztése vált szükségessé. Az igazgatóság által elhatározott tőkeemelést a hét folyamán összeülő rendkívül közgyűlés fogja szankcionálni. A tőzsdé állandó érdeklődéssel kíséri a vállalat fejlődését és tegnap is 10 koronával emelkedett a részvények árfolyama. A Danubius a Dreadnoughtok építésével való megbízatása folytán négy évre el van látva munkával.

— **Husbehozatal a balkánról.** A romániai szerződés életbeléptetése alkalmával a gazdák lapja keservesen panaszkodik, hogy minő nagy áldozatokat hoztak az agráriusok a szerződés „terheinek“ elvállalásával. Tudvalevő dolog, hogy úgy a magyar, mint az osztrák kereskedelem és ipar vezetői egybehangzó módon megállapították már, hogy a romániai szerződés kizárólag agrárius érdekeknek kedvez, sem az ő kívánságaikra, sem a fogyasztó közönség igényeire nem volt tekintettel. Ezzel szemben a „Köztelek“ a következőket írja:

Sokszor kifejtettük már álláspontunkat általában a Balkán-államokkal való szerződéses megállapodásokra, valamint különösen a nehéz viszonyok nyomása alatt, politikai szempontok előtérbe helyezésével létrejött román szerződésre vonatkozólag. A román és szerb szerződésekben engedélyezett tetemes husbehozatali kontingens súlyos áldozatot ró állattenyésztésünkre, amely áldozat ellenértékét tulnyomó részben Ausztria nagyipara fogja élvezni. A magyar iparnak és kereskedelemnek, amely pedig már őszszel nagyon türelmetlenül sürgette a román szerződésnek előzetes becikkelyezés nélkül, tehát alkotmány-

jelítphetik a viharos oceán hullámai; zátonyra juthat homokos és sziklás partokon; összeütközhet más hajókkal a tengerész által legrettegettebb időjárásban, a ködben; összeütközhet a víz színén vagy ennek színe alatt uszó roncsokkal; összeütközhet éjjel láthatatlan jégtáblákkal és jégheggyekkel; rámehet és kontaktusba jöhet háborus időben könnyelműen elhelyezett vagyis i kább elszórt uszóvá lett tengeri aknákkal; felrobbanhat a rakomány robbanó szereket tartalmazó része, elpusztulhat az orkánok, ciklonok, viharok, taifunok rettenetes felforgató erejétől és végleg ismeretlen természetű tünemények által mint pl. tengerrengés, víztőlcsér stb.

A legtöbb esetben a természet kegyetlen hatalma az oka ezeknek a szerencsétlenségeknek, de bizony sokszor okoztatnak a parancsnok és tisztjei könnyelműsége által is szerencsétlenségek.

Ezek a tengerészek, ha nem szereznek kellő gyakorlottságot, nem bírnak a szükséges hidegvérrel és gyors intézkedési tehetséggel és így nem is teljesen értik a dolgukat, jobb, ha szárazföldön maradnak. A kapitánynak ragaszkodnia kell hajójához és csak a legvégső esetben szabad azt elhagynia; a tengerészbecsület megkívánja tőle, hogy utolsó legyen, aki elhagyja a süllyedő hajó fedélzetét. Sok annyira

sértő módon való életbeléptetését, jó, ha néhány morzsalék jut a haszonból.

Nem is gazdasági szempontok, hanem a szerződés megkötését siettető politikai kényezérhelyzet méltánylása bírták rá a magyar gazdaközönséget, hogy hazafias belátással ellenkezés nélkül vállalja az amugy is súlyos körülmények között reászakadó újabb terhet. Tartunk tőle, hogy a gyakorlati tapasztalatok mihamar igazolni fogják aggodalmainkat, bár a gazdaközönségre nézve aránylag eléggé kedvező időpontban történt a szerződés életbeléptetése, amikor az állatárak oly nagymérvű csökkenése, amely a tenyésztő egész hasznát felémészteté, az általános árnyónál fogva mégsem fenyeget. Sokkal kedvezőtlenebb lesz persze a helyzet, mikor majd a szerb szerződés is életbeléptet és a románnal együttvéve olyan mennyiségű husbehozatalnak tár kaput, amelyet a Nyugat felé irányuló állat kivitelünk egyáltalában nem ellensúlyoz. Ily körülmények között teljes joggal tarthat számot mezőgazdaságunk oly fokozott állami támogatásra, amely egyrészt belföldi állattenyésztésünk hathatós fejlesztését, másrészt állattenyésztésünk termékeinek kedvező értékesítését teszi lehetővé.

— **Életveszélyes késelés.** Tegnapelőtt este a susáki Boulevard egyik korcsmájában két, fiatalemberekből álló társaság hangosan mulatozott. Az egyik társaságot Smojver Mile tizenkilenc és Markovich Baido tizenhét éves, a másik társaságot pedig Guadagna Rezső tizenhét éves zenggi, Guadagna Antal, Gardassenich Baltazar és Scrobogna Donath fiatal emberek alkották. Mulatozás közben az előbbi társaságból Smojver a másik társaság asztalához lépett, ahol egy pohár bort kért. Mikor a bort megitta, kérését megismételte. Gardassenich ekkor valami sértő megjegyzést tett reá, mire Smojver hozzálépett és megütötte őt. Erre természetesen verekedés támadt s a duhaj legények dühösen mentek egymásnak. Verekedés közben Smojver egy éles zsebkéssel melibeszúrta Guadagna Rezsőt, aki eszméletlenül terült el a földön. Smojver, mikor a szúrás eredményét látta, társával együtt megszökött a tett színhelyéről, a többiek pedig rémülten vették körül az elájult Guadagnát. Az odahívott orvos megvizsgálta a sebesültet és megállapította, hogy a szúrás, mely a szív irányában történt, rendkívül súlyos és a kés valószínűleg a szivburkot is megsértette. A súlyosan sebesült fiatal embert beszállították a kórházba. Smojvert még aznap este a susáki Jellassich-terén sikerült letartóztatni.

ragaszkodik hajója deszkájához, hogy inkább elsüllyed vele, semhogy mentőcsónakjával meneküljön.

Tengerészek között törvény, hogy mindig a legtehetősebbeket mentik meg először. Ha elhangzik a parancs a mentőcsónakok leeresztésére veszélyben, először is a nők és gyermekek, azután az agok következnek.

Ha ki nem üt pánik és ha megvan a legénység között a fegyelem, akkor csendben, nyugodtan megtörténhet, hogy csónakba kerül minden utas, ha pedig úgy történik, mint a Bourgogne francia hajónál, akkor elpusztul vele mindenki.

Ezen utóbbi esetről a francia legénység igen csunyán viselkedett, gyilkolt a csónakokban a helyekért, minek az eredménye az lett, hogy elpusztult jóformán a hajón mindenki, a megmenekültek pedig majdnem mind a személyze tagjaiból voltak.

Sok veszélylyel jár tehát a tengerész élete, de ezeknek is kell lenni, mert kik közvetítenek a világrészek közötti forgalmat, ha nem vállalkoznának ezek reá.

Bizonyos tekintetben szép ugyan a tengerész élete, de köszönetlen, nehéz a pályája, küzdelem, nélkülözés és hálátlanság a u alma.

Bignió Gyula,
hosszújárati hajós-kapitány.

— **A meglopott fejedelmi ajándék.** A napokban mi is közöltük, hogy Cermidoff Sándor gróf Cettinijébe utazott, hogy a cár nevében értékes ajándékokat adjon át az új királynak. Amikor a megbízott az osztrák Lloyd egyik gőzösén Triesztből Cattaróba érkezett, észrevette, hogy az ajándékokat tartalmazó nagy és kis ládák közül valaki a kisebbiket ellopta. A kár 24.000 korona volt. A cataroi hatóságok intézkedésére a szomszédos rendőrségek a legszélesebb körű nyomozásokat indították meg és Divaccián sikerült is letartóztatni egy gyanus egyént. Eddig azonban semmit sem tudtak rábizonyítani.

— **Lezuhant az állványról.** Tegnap Blasich Ferenc tizenöt éves fiumei illetőségű kőművesfiu egy építés alatti levő háznál munkája közben lezuhant az állványról. A leesés oly szerencsétlenül történt, hogy Blasich jobb lábát törte el. A sebesültet kórházba szállították, ahol megállapították, hogy állapota súlyos.

— **Jutalmazás.** A belügyminiszterium a kormányzóság előterjesztése alapján a kivándorlás ellenőrzése körül kifejtett működésükért Derencin Xavér rendőrigazgatónak ezer korona, Armanini rendőrelőőr az első kerület parancsnokának pedig kétszáz korona készpénz jutalmat engedélyezett. A belügyminiszterium már a múlt évben akarta ezt az összeget folyósítani, akkor azonban, Ormai Simon rendőrtisztnek a kivándorlóktól elkobzott pénzek elsikkasztása miatt történt letartóztatása folytán a jutalmazást elhalasztotta. Az iratok tegnap érkeztek a rendőrséghez.

— **Megcáfolt honvédség áthelyezési hír.** Egyik fővárosi napilap tegnapi számában kaposvári hiradás alapján azt írja, hogy a kaposvári tizenkilencedik honvédszázalagot, minthogy a város alkalmas kaszárnyáról gondoskodni nem hajlandó, Fiuméba helyezik át, ahol már építik is az új lakotanyát. A honvédség áthelyezésének a híre már többször is felmerült a kaposvári sajtóban, azt azonban mindig megcáfolták. A hír folytán illetékes helyen kérdést intéztünk, ahol azt a felvilágosítást nyertük, hogy a honvédség elhelyezéséről semmit sem tudnak s így honvédlakotanyát sem építenek.

— **Elgázolt öreg ember.** Ma reggel a Via Fiumarán könnyen végzetessé válható bal eset történt. Pecnik Károly zágrábi illetőségű kocsis, aki a Kurz-féle tejkereskedésben van alkalmazva, tejeskocsiját a susáki hid felé hajtott. Mikor a Via Fiumara közepén haladt, egyik utcasaroknál egy öreg ember akart az úttesten keresztülhaladni, akit a kocsis csak későn vett észre. Pecnik már nem tudta megállítani a kocsit, mert az öreg ember a következő pillanatban a kerekek alá került s több kisebb zúzódást szenvedett. Az elgázolt öreg, Jäger Ferenc hetvenöt éves brescei illetőségű foglalkozás nélküli egyént az arra járók vették gondaikba s lakására kísérték, állapota nem veszedelmes.

— **Pórujárt szentkértolvaj.** Loibelsberger Antonietta fiumei illetőségű asszony tegnap délután a tersattói templomban tartózkodott, ahol a kora délutáni órákban kivülről senkisé volt. Az asszony felhasználva a kedvező alkalmat, az oltárról lelopott egy kis képet, melyen gazdag aranydíszítés volt. A lopott tárgyat gallérja alá rejtette és kifelé indult. A lopás azonban nem sikerült, mert a rövid gallér alól kilátszott a szentkép kerete, melyet valaki észrevett és figyelmeztette fel-fedezéséről az egyik szerzetest, aki viszont a közelben álló rendőrt értesítette. A endő a

tolvaj asszonyt a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták.

— **Nastics és Friedjung.** Zágrábban — mint tudósítónk jelenti — ismét egy szenzációs politikai pör keletkezett. A pört a szerb hazaárulási pör koronatanuja, Nastics György indította a szerb haladópart lapjának, a „Hrvatska“-nak szerkesztője ellen, aki lapjában Nasticsot kémkedéssel vádolta. A tárgyalás folyamán a vádlott szerkesztő ügyvédje kérte a valódiság bizonyításának megengedését s tanukul arra, hogy Nastics Magyarország és Ausztria kéme, kérte Steeb nyugalmazott vezérőrnagy, Steinhartnak, egy bécsi újság levelezőjének és Friedjung Henrik bécsi egyetemi tanárnak a kihallgatását. A bíróság helyet adott a kérelemnek és elrendelte a tanuk kihallgatását.

— **Kirándulások a tengeren.** Holnap csütörtökön, szeptember 8-án, — kedvező idő esetén, — az Ungaro-Croata a következő kirándulásokat rendezi:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos“ termes gőzessel délután 2.30 órakor, visszajövet indulás Noviból d. u. 6 és Cirkvenicából d. u. 6.40-kor. Menetár oda- és vissza 1.50; a jegyek d. e. 8.45-kor, és 10-nemkülönb a d. u. 1-kor induló hajókra is válthatók, este a termes-gőzessel való visszajövetelre.

Portoré- és Buccariba az „Abbazia“ gőzessel d. u. 2.30 órakor. Menet és esetleg visszajövet Urinj érintésével; jövet indulás Buccariból este 6-kor, Portoréból 6.15-kor. Menetár az oda- és visszautazásra 80 fillér személyenként.

Abbaziába a „Lovrana“ és a „Stefania“ szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8.30-kor.

Utolsó járat Abbaziából Fiuméba 8-kor este.

A közönség kényelmére a rendes gőzösn kívül este röviddel 7 és 8 óra után is lesznek járatok Abbaziából Fiuméba. Este 10.30-kor és 11.30-kor szintén fog gőzös Abbaziából Fiuméba indulni.

Menetár 1.20 személyenként.

Fiuméből Abbaziába a „Dráva“ és az „Istria“ gőzösekkel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 8.30 és 10.30 órakor, továbbá d. u. 1.30, 2.30, 3.30 (Voloscat érintve) 4.30, 5.30 és 6.30 órakor.

Abbaziából Fiuméba d. e. 9.30, 11.30 órakor d. u. 2.30, 3.30, 4.30, 5.30 (Voloscat érintve) 6.30 és 7.30 órakor. Menetár személyenként 20 fillér. Ezen gőzösekre érvényes jegyek csak a gőzhajón kaphatók.

— **Kirándulások Moschenizzébe.** Kisszony napján, holnap szeptember 8-án a Magyar-Horvát hajózási társaság Moschenizzébe kirándulást rendez.

a „Sava“ gőzessel indulás Fiuméből d. e. 2.30-kor; menet Volosca, Abbazia, Ika és Lovrana érintésével; visszajövet indulás Moschenizzéből d. u. 6-kor Lovranát este 6.30-kor, Ikat 7-kor és Abbaziát 7.20-kor érintve. Menetdíj oda- és vissza Moschenizzébe 1.20 korona, a többi kikötőkre 80 fillér személyenként. Volosca—Lovranából Moschenizzéig beleértve a visszajövetelt 1 korona személyenként.

x **Értesítés.** Alulírott értesitem igen tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget, hogy londoni tanulmány- és bevásárlási utamról visszatértem s az angol piac őszi és téli szövetjűségeit beszereztem, melyek dus választékban már raktáron vannak.

Ígyen tisztelt vevőimet arra kérem, hogy

rendeléseiket idejekorán eszközölni kegyeskedjenek, nehogy a szállítások késedelmet szenvedjenek.

Felöltőim, átmeneti kabátaim, sport- és sacco-öltönyeim versenyen kívül állanak és joggal állithatom, hogy a szabóipar terén vevőimnek legtöbbet nyujtok és minden tekintetben való kielégítésre kü önös súlyt fektetek.

Kiváló tisztelettel *Lóvy Enrico*, első rangú angol uri divatszabó, Fiume, Via Adamich báró Zmaič-féle ház).

Távirat ◀▶ Telefon

Budapesten nircs kolera.

BUDAPEST, szept. 7. A főváros területén tegnap óta egyetlen koleragyanus megbetegedés se történt.

Dezinficiált hercegi pár.

BUDAPEST, szept. 7. A székesfővárosi államrendőrség tegnap táviratot kapott a varsói rendőrségtől, hogy Katikin orosz herceg neje kíséretében kolerától megfertőzött vidékről Budapest felé utazik. A hercegi párt hozó vonatot ma a keleti pályaudvaron tisztí orvósok várták, akik a herceget és nejét, valamint podgyászaikat fertőtlenítették. Katikinék a Hungáriába hajtottak s ott béreltek lakást.

Gyanus haláleset.

GYŐR, szept. 7. Enyedi János hajóútó aki szombaton koleragyanus tünetek között megbetegedett, tegnap a kórházban meghalt. Az orvosi vizsgálat a halál okát gyomor és bélhurutban állapította meg.

Árvizkatasztrófa Brünben.

BRÜNN, szept. 7. Ma reggel hirtelen árvíz öntötte el a város egy részét. Száz ház összeomlott és tizenkét ember a vízbe fulladt.

Tisztességes magyar kereskedősegédi, raktárnoki vagy hasonló

állást keres.

Cim: a Markovits-féle fűszerkereskedésben Piazza Mercato coperto.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak. 40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főp incére.

VÉDJEGY

ZSEBBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé

Egy adag 6 fillér. Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitünő szolgálatot tesz.

Bármely vízben oldva kitünő limonádét ad:

:: Készíti: :: **KERTÉSZ ERNŐ** Gyógyszerész
kristály limonádé gyára Szabadkán. Kapható mindenütt

Egy köztársasági elnök

hirtelen halála.

SANTIAGO DE CHILE, szept. 7. Fernandez köztársasági elnök ma reggel szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

Véres kardpárbaj.

NYIREGYHÁZA, szept. 7. Miklós Gyula, a Kaposvárott megjelenő „Somogyi Hírlap” felelős szerkesztője ma kardpárbajt vívott Gál Sándor földbirtokossal, akit fején és karján súlyosan megsebesített.

Borzalmas gyilkosság.

PÉCS, szept. 7. Tegnap a késő esti órákban borzalmas gyilkosság történt a városban. Mikor özvegy Müller Jánosné üzlethelyiségét bezárva hazament, lakásán meggyilkolva találta hetvenötéves nagyanyját és tizenötéves leányát. Az özvegy jelentést tett a rendőrségnek, mely még az éjjel letartóztatta a gyilkost Mészáros István kocsis személyében. A gyilkos bevallotta, hogy munkája befejezése után vacsorát kért a leánytól, aki ezt udvariatlanul adta át neki. Emiatt szóváltás keletkezett köztük s annyira felbőszült, hogy a leányt megfojtotta és az ágyba dobta. Mikor az öregasszony a szobába lépett s Mészárosot kérdőre vonta, ez az asszonyt is megfojtotta. Az ember-telen gyilkost az ügyészség fogházába szállították.

Az olaszországi kolera.

RÓMA, szept. 7. A legutolsó huszonegy órában a következő koleraesetekről érkezett hír:

Foggia tartományban: Margherita di Savoiaiban két új megbetegedés és egy halálozás történt, Trinitapoliban újabb koleraeset nem történt, a régebbi betegek közül azonban hárman meghaltak. San Ferdinandóban két újabb megbetegedés, Cerignolában egy halálozás a régebbi esetek közül, Ortavabau újabb halálozást és megbetegedést nem történt.

A barii tartományban: Barlettán négy új megbetegedés és hat halálozás a régebbi betegek közül. Andrián két új megbetegedés, Molfettán három új megbetegedés, Coratoban egy új megbetegedés és egy halálozást történt.

Traniban, Bisceglien, Spizzanolán, Canosán és Bitonton, valamint a tartomány egyéb részein nem történtek újabb kolera megbetegedések és halálozások.

Árvizveszedelem a Vág völgyében.

TRENCSEN, szept. 7. Az egész vármegyét árvizveszély fenyegeti, mert az utóbbi napok esőzései folytán erősen megáradt Vág sok helyen kiöntött. Szucs községben számos ház beomlott sok háziállat és termény elpusztult és nyolc ember a vízbe fulladt. A Trencsénben állomásozó katonaság két századát kirendelték a veszélyeztetett vidék mentési munkálataihoz.

Három emberélet egy kutyaért.

SEBENICO, szept. 7. Sunik faluban tegnap a szőlőben egy parasztleány kővel agyonütött egy kutyát, mert azt hitte, hogy veszett. Három más parasztleány, akiké a kutya volt, ezért puskákkal támadta meg. Egyiküket a leány úgy fejbevágta, kővel, hogy meghalt, a másikat a saját puskájával lötte le, a harmadikat is halálosan megsebesítette.

A cárné elmebajos.

LONDON, szept. 7. Nauhemből táviratozzák a Daily Mailnak, hogy a cárné kezdődő paranojában szenved.

A pestis.

ODESSZA, szept. 7. Az utolsó napokban a pestis ijeszítően terjed. Jelenleg 84 pestis-beteg van a városban, 21 meghalt és 24 felgyógyult.

Bolgár bandák garázdálkodása.

SZÓFIA, szept. 7. A Dnevník híradása szerint Alexandrov Tódor bandafőnök egy bolgár bandával tegnapelőtt éjjel megrohanta a kocsanai kerületben fekvő Banja török falut, felgyújtotta a házakat és lemészárolta a lakosság nagy részét, azután pedig a hegyek közé menekült. A lap ezt a cselekményt a komoly bosszu művének tekinti a törököknek bolgár paraszttal elkövetett erőszakosságai miatt.

Egy dussgazdag urinő öngyilkossága.

BUDAPEST, szept. 7. A Nádor-utca 13. számú házában második emeleti erkélyéről levetette magát és szörnyen halt Szemző Izidor többszörös háztulajdonos neje, szül. Klein Ida, aki régóta idegbeteg és többször szanatóriumi kezelés alatt is volt. Öngyilkosságát idegrohamában követte el.

Kolera Brünben.

BRÜNN, szept. 7. A járványkórházba ma bezállították Pavlicek Vilmos 27 éves munkást, aki kolerában megbetegedett. Állapota súlyos.

A pellarói családirtás.

REGGIO DI CALABRIA, szept. 7. Minden jel arra vall, hogy a Rugolino nevű nyolctagú családot a fekete kéz pusztította el. A városban nagy a rettegés, mert mások is félnek a banditáktól. A reggioi vikárius a nép megnyugtására beszédet tartott. Rugolinot egy széker ülve ölték meg, míg feleségének előbb lemészárolták az emlőit, azután megölték. A gyermekek is szörnyen meg vannak csontkítva.

Junga gyermekeinek névváltoztatása.

BUDAPEST, szept. 7. A belügyminisztérium ma kelt rendeletével megengedte, hogy Junga Sebő három kiskorú gyermeke vezetéknévét Endődire változtathassa át.

Első emeleti, csinosan butorozott

utcai szoba

lépcsőházi bejárattal esetleg fürdőszoba használatra a Deák-korzón azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatal gyakornok,

ki a magyar és német, vagy a magyar és olasz nyelveket bírja, azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az 1910 évi nyári idényre a következő árucikkeket ajánljuk alkalmi áron:

Női bluzok, tiszta szelyemből	7.-	Kor. drbja
Női bluzok csipkeszövetből	5.-	„ „
Női ingek kézi himzéssel	2.50	„ „
Női diszkötények	-58	„ „
Női à jour harisnyák párja	1.-	„ „
Jupon tiszta selyemtaftból	10.-	„ „
Női fürdőruhák	6.-	„ „
Férfi utazó-ingek	2.60	„ „
Férfi nyakkendők selyemből	-75	„ „
Rövid kötött férfi harisnyák tucatja	5.-	„ „
Férfi uszóruhák	2.50	„ „
Frottir fürdőköpeny	6.80	„ „

Ezenkívül óriási raktár mosó- és gyapjuszövetekben férfi- és női kosztümök részére, selyemszövetekben, vásznakban, himzésekekben :: és női konfekcióban. ::

M. WEISS**= ÁRUHÁZA =**

FIUME • TRIESTE
CORSO II. CORSO 9.

A szabott áruk az egyes darabokon :: fel vannak tüntetve. ::

••• **“MAXIM” VARIETÉ** •••
Fiume, Lavatoio-utca (Kucich-ház)

Estéenként fővárosi nívón álló előadások.

Fényes műsor!

Kezdeté 9 órakor.

Ujonnan épült!
BONVECCHIATI
 :: szálloda és vendéglő ::
 VELENCE
 A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.
 Penzió borral naponként 10 lira. Szobák 2.50-től 3.50 liráig.
 Pénzügyi sör klmérése. :: Tiszta, fcom ház.

Tulajdonosok:
FRATELLI SCATTOLA

BRAIDA O.-féle
gőzfestészeti és száraz kémiai tisztítási intézet
 MEGNYITÁSI JELENTÉSE.

Gyűjtőhely: VIA CIGOTTA 1 sz. Távbeszélő 331. sz.
 Telep: Via Molini 1. sz. (Casa Rustica). Távbeszélő 332. sz.

Atvételnek férfi, női és gyermekruhák, valamint mindennemű szövetek festését céljából. Festetnek továbbá mindennemű bőrök, mint medve, nyúl, kecske stb.

Vizhatlan gummi-szövet kabátok. Különlegesség bécsi minta szerinti száraz kémiai tisztításban.

Tisztítás céljából átvételnek férfi, női és gyermek ruhák, valamint minden fajta blousok, csipkék, napernyők, himzések, szőnyegek stb., továbbá katonai egyenruhák. A száraz tisztítás ezen ut módjával teljesen ki van zárva, hogy a szövet legkisebb része is nedvessé váljék. A festő- és tisztítási intézetnek átadott minden egyes darab a legnagyobb pontossággal és szakavatottsággal kezeltek és ezen darabokért jótállók. A szükséges hiányok kijavítására szabó áll rendelkezésre. A t. közönség kényelmére telefon-hívásra a ruhákat a háztól elhozatom.

Azon kellemes reményben, hogy a t. közönség meg fog tisztelni b. rendeléseivel, vagyok kiváló tisztelettel. • BRAIDA O. •

STOICOVICH E.
 „APOLLÓ” vendéglője :
 FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
 (a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.
 Kőbányai polgári sör.
 Kizárólag magyar konyha.
 Havi előfizetések elfogad-
 tatnak.
 Magyar gazda. - - - - -
 - - - - - Magyar kiszolgálás

NAVICELLO F.
 automobil és kerékpár üzlete.
 Piazza Scarpa - FIUME - Telefon 774

Kellékek raktára és alkatrészek
 kicserélése. ::

JAVÍTÁSOK RÉSZÉRE ME-
 :: CHANIKAI MŰHELY. ::

Auto-Garage és bérletek.

Pauly és Tsa Velence
 Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegdíszletek óriási raktára.

Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.** Magyar ügyvezető.

“A TENERPART”
 telefonszáma
229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot
229

Varieté Hotel Susák
 Estéknént elsőrendű művészi erők fellépte.
 Minden hó 1-én és 15-én új műsor.
 Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

Gyermekcipők- és kötények iskolai célokra, valamint női- és férfi-fehérműk, cipők és egyéb férfi és női divatkülönlegességek olcsó áron kaphatók

REIS J. üzletében Fiume, Via delle Pile 4. sz.
 a „Grande” kávéházzal szemben.

MIRKOVICH M. nagy butorraktár, saját kárpitós-műhelyvel
 Via Porto I-3-5 sz. : FIUME : Via San Vito 4-5 sz

Nagy raktár Susák-Pecsinén.

Mindazon vevőknek, akik butorokat és kárpitós munkát akarnak vásárolni, mátiól fogva nagy árleszállítást adok. Elsőrendű szekrények 1 ajtóval, fiókkal azelőtt 44, most 36 kor. Ugyanaz két ajtós, fiókos azelőtt 54, most 46 kor. Matrac ten- zőre 15, most 11 kor. Ruganyos ággyetét 1 személy részére 15, most 11 kor. Ugyanaz két személy részére 28, most 20 kor. Ágyak 15, 18, 20, 24, 32 stb. koronáért.

mint villák és szállók részére nagy választék öt százalék engedménnyel.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET
 ALAPITTATOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA
 TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett. ZONGORABÉRLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.
 A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselője.

Americana
 kémiai ruhatisztító intézet ame-
 rikai minta szerint.

Értesitem n. é. közönséget arról, hogy amerikai utamról hazatérve, a via Governo 5. szám alatt egy amerikai rendszerű, teljesen modern gépekkel felszerelt kémiai ruhatisztító intézet nyitottam.

Számos megbízást kér
 M. Löwinger

VENIER szálló és étterem
 VELENCE
 Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellek

Nagy étterem. Jzletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szo- bák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személyenként 2 lirától feljebb. Telefon 1522

Tulajd. Venier Marco.

Első Fiumei Magyar
Karpitos és diszitő
 Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükkördvák, szőnyegdiván, gar- niturák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitós, diszitő és angol börmunkát jutányos áron.

Szíves pártfogást kér
 Garami József, utóda Eisler S. kárpitós.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.
 Családi szálló és penzió 2 perenyire a Márkus- tértől. — Villanyvilágítás — Fürdő.
 Telefon 1386.

Teljes penzió 7 lirától. - Szobák 2^{1/2} lirától feljebb.
 Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva A magyar vendégek részére jár „A TENERPART”.

Magyar borbély és fodrász
 Fiume Via Germania 46. sz.
 a pénzügyi kaszárnya fölött.

Teljesen újjáalakítva és a leg- nagyobb kényelemmel berendezve.
 Pontos, tiszta kiszolgálás.

Tulajdonos: **BELLAI JÁNOS.**

ZOUBEK B.
 FÉNYKÉPÉSZ
 - FIUME - a susáki hid mellett.

Készít mindennemű fényképe- ket és fénykép-levelezőlapo- kat a legolcsóbb áron és ki- fogástalan kivitelben.

PENZIÓ VILLAPUNTA LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kénye- lem. - Elsőrendű konyha.
 Magyar tulajdonos.

JADRAN SZÁLLODA
 BUCCARI.

MAGYAR KONYHA
 MAGYAR BOROK - KITŰNŐ S. R
 Homolka Károly tulajdonos.

Uri és női cipész
KOLLER FERENC
 Fiume, Deák korzó 20 sz.

az állomással szemben. Spe- cialista amerikai és francia ci- pőkben. Pontos kiszolgálás, ju- tányos árak.

Hungária Penzió
 :: Lussingrande ::

Magyar ház modern kom- forttal. - Napi ellátás 6 ko- rona. - Kitűnő konyha.
 Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-u. 37 megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

➔ JUNG FARKAS, Fiume, Corso 24. sz. III. em. ➔

vette át a képviseletét és a gyár rendes árában vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és vegáruk' szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és ehérműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

SIMA KÁROLY

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal díszfestészeti, szobafestő és cimfestő munkákat, zalamint bútor- és bádofényevést. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -

☐ MAGYAR BOROK. ☐

- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

::: Hangjegy- és könyvvarusítás. :::

Előfizetés a világ összes lapjaira eredeti árakon

— Uj tulajdonos: Platner Arthur. —

Harisnyakötöde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnyák fejelések jutányos árban végeztetnek Minél több szíves megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű szalon- és egyszerű butorban. Rézbutor. Kárpitosműhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

SZABÓ VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

● Marólug nélküli kézi mosás. ●
● Mindenféle női piperék, férfi-ing, ●
● gallér, kezelő stb. a legpontosabban ●
● : elkészítve házhoz szállíttatnak. : ●

„DE LA VILLE” SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes

villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF

jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-

versenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:

ifju BUDAI KÁROLY

Adria szálló és étterem

adamich és Adria utca FIUME Zmajč palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és vilnyos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Mosóda és vasaló intézet

Fiume, Via del Ponte I.

(volt Waldmann féle).

Különlegesség: Gallérok és kezelők a kedvelt

budapesti fényvel. Pontos és gyors kiszolgálás.

Jutányos árak. Külön vegytisztító osztály.

Szíves támogatást kér ROLICH FERENC

mosóda tulajdonos.

Cantrida „FIUME” vendéglő

●● a fürdővel szemben. ●●

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitünő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyararadi bor.

Kőbányai polgári és duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

Nemes Henr. bazárja Fiume v. Fiumara 4. Nagy válszték iskolatáskákban, be- kofferek, gyermek-, női- és férfi cipőkben. Football cipők 9 koronáért. Esernyők, sapkák stb. Ingek, harisnyák minden nagyságban és minőségben. Konyhaeszközök, porcellánaru k; utazási cikkek, játékszerek, gyermekkocsik és játékkártyák stb. nagy raktára.

Zongora-terem és kölcsön-intézet

== ŠALAT K. - FIUME ==

CORSO 12, I. em. - Telefono 819

Legnagyobb választék Fiumében zongorákban, pianinokba stb. a legelső gyárakból.

== Kényelmes részletfizetés. ==

Tízévi jótállás. Régi zongorák vétele és becserélé- es. Bérletbe csakis kitünő, új hangszerek adatnak.

== Javítás és hangolás ==

Jól szabott és kidolgozott finom ruhák

készülnek nálam alanti árakon:

Angol szövet saccoöltöny K 50.- — 90.-ig.

„ felöltők „ 52.- — 100.-ig.

Szövetekből nagy raktár.

● GRÜN BENŐ, férfiszabó ●

FIUME - Piazza dei Capuccini 4 sz. - FIUME

LA GRASTA TÁMÁS

uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid- árukban, szövött- és konfekció-árakban.

Bluzok, alsószyoknyák, gyermek- és reformruhák, kö- tények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sétatokok. Jutányos árak

Szíves pártfogást kér

:: LA GRASTA TAMÁS ::

Rosenfeld Márk asztalos mester

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgyszintén javítások is pontosan és lelki ismeretesen végeztetnek el. Régi bútorokat, ajtókat és kapukat szabadalmazott mód- szerrel teljesen ujjaalakít.

Meghívásra azonnal házhoz jön! - Mérsékelt árak!

Hirdetmény.

K. 200,000 óvadék lefizetett a kereskedelmi törvény 462. §-a értelmében a m. kir. adóhivatalnál 573/910 tétel alatt 1910. ján. 20-án kel 744/I szám alapján.

Felhívás

a temesvári segélyszövetkezethez való beiratkozásra ugymint: a halá esetére való segélyezési osztályba, hozomány osztályba, özvegyek gyermekek osztályába és a segélyt és hozományt biztosító osztá- lyokba.

I. Az elhalálozás esetére biztosító osztályba beiratkozhatnak mindazok, kik már betöltötték 15-ik életévüket de a 60-at még nem érték el.

II. A hozomány osztályba 2000-től 20,000-ig terjedő össze- gekre beiratkozhatnak születésüktől fogva mindazon leányok, kik 18-ik életévüket még nem töltötték be.

III. A gyermek biztosító osztályba be lehet iratkozni 2000- től 20,000-ig terjedő összegekre, mely összegek a 24-ik életév betöl- tése után fizetettnek ki.

IV. Az özvegyek osztályába beiratkozhatnak özvegyek és előrehaladott életkoru hajadonok, olyan összegek, amilyen képesek fizetni. Ezeknek a támogatás három éves tagság után folyósítatik.

Az elhalálozás esetére biztosító osztály minden tagja, a jogok megszerzése után a szövetkezettől pusztán saját aláírására minden jótállól nélkül kölcsönt is nyerhet.

Mint hogy ez az egyedüli ilyenemű szövetkezet az egész Osz- trák-Magyar monarchiában, amely a kereskedelmi törvény 462. §-sa értelmében 200,000 korona óvadékok tett le s így teljes biztosíték- nyújt, a szövetkezet felhívja a bármilyen rangu és vallásu személye- ket, hogy a szövetkezet fentemlített valamelyik osztályába beiratkoz- zanak.

Alapszabályok, kötvények és levelezés minden nyelven.

A beiratkozásokra felvilágosításokat ad Marianovich György irodája, amely a főképviseletet bírja Fiume, Lika-krbava megye, a magyar-horvát teugerpárt, Dalmázia, Hercegovina, Istria és Ausztria közelebb fekvő tartományai számára.

Az összes itt felsorolt helyekre fix fizetéssel és jó jutallékkal képviselők kerestetnek. Ajánlatok és levelek Marianovich Györgyöz intézendők; Távirati cím: Marjanovich, Fiume, Via Governo 6.

A fent elsoroltak alapján a temesvári segély szövetkezet fő- képviselete felhívja mindazon személyeket, akik az eddig fenállott Balkán, Hercules és az eszkéi segélyszövetkezet tagjai voltak s akik hatvanadik életévüket még nem töltötték be s a halálozási osztályba vagy a hozomány osztályba voltak beiratkozva, ugyszintén azokat, akik ujabbban szándékoznak beiratkozni, avagy gyermekeiket akar- ják beirattatni, hogy forduljanak a fentemlített főképviselethez, ahol mindennemű felvilágosítást nyerhetnek.

Mivel számosabb jelentkezést kér:

A segélyszövetkezet általános főképviselete:

Marjainovich György, Via Governo 6.

Telefon 11—35.